

HOL KOMMUNE TEKNISK ETAT
Ålmannvegen 8
3576 HOL

Saksbehandler, innvalgstelefon
Torbjørn Raugstad, 32 26 68 10

Tilbakemelding på egenkontrollrapport for avløpssektoren for rapporteringsåret 2023 - Hol kommune

Hol kommune har avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2023. Dette skyldes at Ustaoset avløpsrenseanlegg ikke overholder rensekravene for fosfor og KOF_{CR}.

Vi gjør kommunen oppmerksomme på at dersom avvik på rensekravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensninger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket jf. plan- og bygningsloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Vi tar egenkontrollrapportene og årsrapportene til etterretning.

Kommunen skal betale et gebyr på kr 7 800,- for vårt arbeid med egenkontrollrapportene. Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Rapporteringskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025.

Vi viser til egenkontrollrapporter og årsrapporter for Geilo og Ustaoset avløpsrenseanlegg med tilhørende avløpsnett.

Avløpsnettet til Geilo avløpsrenseanlegg

Hol kommune har rapportert at avløpsnettet til Geilo avløpsrenseanlegg har 8 installerte nødoverløp og ingen regnvannsoverløp i fellessystem. Videre har dere rapportert at 3 140 m³ urensset avløpsvann og 2,2 kg har gått i overløp på avløpsnettet i 2023. Dette er en økning fra 2022, da det ikke var overløp på avløpsnettet i det hele tatt. Kommunen opplyser om at dere arbeider kontinuerlig med å finne og reparere lekkasjer inn på avløpsnettet, samt sanering av gammelt avløpsnett i henhold til hovedplan.

Dere rapporterer at det er 2 442 innbyggere og 1 775 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2023. Dette er samme antall som for 2022.

Geilo avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Geilo avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 663 167 m³ avløpsvann og at 826 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp utgjør 0,12 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Dette er en økning fra 2022, da mengden avløpsvann i overløp utgjorde 0,001 % av alt avløpsvann inn til avløpsrenseanlegget. Anleggets dimensjonerende kapasitet er rapportert til å være 30 000 pe (BOF₅). Dere oppgir at maksukebelastningen i 2023 var 16 550 pe (BOF₅). Etter vår utregning var maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke datert 09.04.2023, lik 22 529 BOF₅ pe.

Geilo avløpsrenseanlegg har en rensegrad for fosfor på 96,4 % i 2023, og klarer dermed fosforrensekravet på 90 %. Anlegget overholder også sekundærrensekravet for BOF₅ og KOF_{CR}. I tillegg overholder anlegget kravet i tillatelsen om maksimalt årlig utslipp av 0,35 tonn fosfor til Usteåni.

Avløpsnettet til Ustaoset avløpsrenseanlegg

Hol kommune har rapportert at avløpsnettet til Ustaoset avløpsrenseanlegg har 13 installerte nødoverløp og ingen installerte regnvannsoverløp i fellessystem. Dere har rapportert at 2 360 m³ urensset avløpsvann og 5,43 kg fosfor har gått i overløp på avløpsnettet i 2023. Dette er en økning fra 2022, da det ikke var overløp på avløpsnettet i det hele tatt. Kommunen opplyser om at det i løpet av 2023 er tettet flere innlekkasjer på avløpsnettet, samt gjort utskifting av nettet i sentrum og frem til avløpsrenseanlegget, med ny pumpestasjon. Dere oppgir at dere vil fortsette arbeidet med søk etter og reparasjon av innlekkasjer på avløpsnettet i 2024.

Dere rapporterer om at det er 55 innbyggere og 638 fritidsboliger tilknyttet avløpsnettet i 2022. Dette er samme antall som for 2022.

Ustaoset avløpsrenseanlegg

Det er for 2023 rapportert at Ustaoset avløpsrenseanlegg har mottatt og behandlet 31 852 m³ avløpsvann og at 804 m³ har gått i overløp ved avløpsrenseanlegget. Mengden avløpsvann i overløp utgjør 2,46 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Dette er en økning fra 2022, da mengden vann i overløp utgjorde 1,36 % av alt vann inn til avløpsrenseanlegget. Kommunen skriver i årsrapporten at det har vært en feil på mengdemåleren for overløp på Ustaoset avløpsrenseanlegg. Dette har gjort at overløpsmengdene ikke ble målt riktig. Det skal iverksettes tiltak for å utbedre denne feilen i 2024.

Ustaoset avløpsrenseanlegg sin dimensjonerende kapasitet er oppgitt å være 3 450 BOF₅ pe. Dere rapporterer om at maksukebelastningen i 2023 er 1 826 pe (BOF₅). Etter vår utregning er maksukebelastningen for BOF₅, når vi ser på enkeltprøve i maksuke datert 08.04.2023, lik 3 099 pe (BOF₅).

Ustaoset avløpsrenseanlegg har en rensegrad for fosfor på 83,46 % i 2023, og klarer dermed ikke fosforrensekravet på 90 %. Anlegget klarer imidlertid kravet i tillatelsen om maksimalt årlig utslipp av 0,07 tonn fosfor til Ustevatn.

Anlegget overholder sekundærrensekravet for BOF₅, men ikke for KOF_{CR}. Grunnen til dette er at 4 av 18 prøver for KOF_{CR} ikke overholder kravet om minst 75 % renseeffekt eller maksimal utslippskonsentrasjon på 125 mg O₂/l. I henhold til tabellen i forurensningsforskriften § 14-13 tillates det at maksimalt 3 prøver ikke overholder rensekravene. Videre viser 3 av prøvene 100 %-overskridelser, dvs. at utslippskonsentrasjonen er over 250 mg O₂/l samtidig som renseeffekten er

lavere enn kravet på 75 %. Vi minner om at alle 100 %-overskridelser skal varsles Statsforvalteren, jf. forurensningsforskriften § 14-14.

Tilbakemelding på resipientovervåking

Statsforvalteren viser til e-post fra Rambøll v/Lise Irene Karlsen datert 29.02.2024 med vedlagt årsrapport for 2023 for resipientovervåking i Usteåne ved Geilo renseanlegg og Ustevatn ved Ustaoset renseanlegg i Hol kommune.

I tråd med pålegget om resipientovervåking, skal det tas seks prøver årlig. Rapporten bekrefter at det i 2023 ble gjennomført totalt ni prøvetakinger av resipient for Geilo renseanlegg, og syv prøvetakinger av resipient for Ustaoset renseanlegg. Resultatene er lagt inn i Vannmiljø. Metoder og resultater presenteres på en oversiktlig måte, og det er gjort vurderinger av tilstand og påvirkning. Det er også foretatt en sammenligning med data fra tidligere år.

I henhold til overvåkingsprogrammet skal det tas prøver av begroingsalger hvert tredje år i Usteåne, og rapporten bekrefter at dette ble gjennomført i 2023. I Ustevatn ble det tatt prøver av klorofyll a ved samtlige av de syv prøvetakingsrundene i 2023.

Vi tar årsrapporten for resipientovervåking av Usteåne ved Geilo renseanlegg og Ustevatn ved Ustaoset renseanlegg til orientering.

Konklusjon

Hol kommune har avvik fra krav i tillatelsen i rapporteringsåret 2023. Dette skyldes av Ustaoset avløpsrenseanlegg ikke overholder rensekravene for fosfor og KOF_{CR}.

Vi gjør kommunen oppmerksomme på at dersom avvik på rensekravene ikke rettes opp, kan dette medføre begrensinger for ønsket utvikling i kommunen, da det ikke kan kobles til ytterligere abonnenter til avløpsanlegg som ikke overholder kravene i forurensningsregelverket jf. plan- og bygningssloven § 27-2 og forurensningsloven § 7.

Vi tar med dette egenkontrollrapportene og årsrapportene for 2023 til etterretning.

For oppdatert informasjon om rapporteringskrav og metode viser vi til veileder for egenkontrollrapporteringen for avløp, som er tilgjengelig på:

<https://www.miljodirektoratet.no/skjema/avlop-rapportering/>

Rapporteringsskjema for 2024 vil være tilgjengelig for utfylling via Altinn fra februar 2025. Vi minner om at årsrapportering til Statsforvalteren skal legges som vedlegg i Altinn. Skjema for årsrapportering heter «Avløp – årlig rapportering» og finnes i vårt skjemabibliotek:

<https://www.statsforvalteren.no/oslo-og-viken/skjema-og-tjenester/>

Egenrapportens data om årlige utslipp for avløpsanlegg vil bli lagt ut på nettstedet Norske Utslipp i juni 2024. Se <https://www.norskeutslipp.no/no/Avlopsannlegg/?SectorID=100>

Gebyr for saksbehandlingen

Vi gjør oppmerksom på at det vil bli krevd gebyr for saksbehandling av egenkontrollrapporten, med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-5 *Gebyr for arbeid med egenkontrollrapporter*, som ble tatt inn i forskriften i 2023. Gebyret er på 3 900 kroner per egenkontrollrapport. For Hol kommune er det i dette brevet gitt en samlet tilbakemelding på to egenkontrollrapporter. Gebyret vil derfor utgjøre kr 7 800,-.

Miljødirektoratet ettersender faktura.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Torbjørn Raugstad
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent